

[Kofod-Svendsen]

da alt andet er ulovligt. Ifølge dagspressen modtager de 2 rugemødre hver 75.000 kr. for at stille deres livmoder til rådighed.

Jeg finder det på kanten af menneskehandel, og derfor må lovgivningen undersøges nærmere.

Svar (8/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det er ikke efter gældende dansk lovgivning ulovligt (straffbart), at en rugemor træffer aftale med et barnløst par om, at hun mod betaling skal føde et barn til parret. Det gælder både i forhold til rugemoderen og det par, der skal have barnet.

Der er heller ikke efter de gældende familieretlige regler i princippet noget, der hindrer, at der kan indgås sådanne aftaler. Lovgivningen medfører dog, at kvinden på et hvilket som helst tidspunkt inden barnets fødsel, og indtil hun med statsamtets godkendelse har overført forældremyndigheden til faderen, kan fragå aftalen. Oplyses det over for statsamtet, at der er betalt vederlag for barnet, vil statsamtet efter omstændighederne kunne nægte at godkende aftalen om overførelse af forældremyndigheden til faderen.

Også det par, der har »bestilt« barnet, vil kunne fragå aftalen. De vil ikke juridisk kunne forpligtes til at modtage barnet, hvis de af den ene eller anden grund alligevel ikke ønsker at få barnet.

Er vikarmoderen blevet insemineret med mandens sæd, vil barnet efter fødslen være et barn uden for ægteskab, hvis vikarmoderen ikke er gift. Vikarmoderen vil derfor have forældremyndigheden alene, jfr. myndighedslovens § 28, stk. 1. Er vikarmoderen indstillet på at holde sin del af aftalen, må hun indgå en aftale efter myndighedslovens § 30 om overførelse af forældremyndigheden til faderen. En sådan aftale skal godkendes af statsamtet og vil normalt først kunne godkendes ca. 3 måneder efter barnets fødsel. Moderen kan således indtil dette tidspunkt frit fragå aftalen om at overføre forældremyndigheden til faderen. Oplyses det over for statsamtet, at moderen skal have et vederlag for at give afkald på forældremyndigheden, er det tvivlsomt, hvorvidt statsamtet vil godkende aftalen. Får faderen overført forældremyndigheden, og er han gift, vil hans ægtefælle kunne

adoptere barnet gennem en stedbarnsadoption.

Den gældende familieretlige lovgivning medfører, at de parter, der indgår aftaler af denne karakter, har en særdeles usikker retsstilling. De har f.eks. hver for sig ingen sikkerhed for, at den anden part vil vedstå aftalen, idet de hver især har ret til på et hvilket som helst tidspunkt at fragå aftalen. De har endvidere den risiko, at statsamtet vil nægte at godkende aftalen om overførelse af forældremyndigheden. Bliver forældremyndigheden ikke overført til faderen, vil han på begæring kunne sættes i bidrag til barnets underhold. Vikarmoderen vil også kunne kræves pålagt bidrag, hvis hun overfører forældremyndigheden til faderen og der ikke efterfølgende bliver gennemført en stedbarnsadoption. Situationen på dette område er ganske kompliceret. Barnløshed er et stort problem for mange, og der kan forekomme tilfælde, hvor de etiske betænkeligheder ved aftaler af denne karakter måske opvejes af fordelene for de implicerede. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor det finder sted inden for familiens kreds. Det er min opfattelse, at det først og fremmest er den kommercielle udnyttelse, der virker stærkt stødende, og vi vil i justitsministeriet derfor især se på behovet for indgreb over for mellemmandsvirksomhed og arrangementer af denne art mod betaling.

Spm. nr. S 599

Til *justitsministeren* (29/1 85) af:

Lenger (VS):

»Med hvilken lovhjemmel kræver politiet, at libanesiske asylansøgere skal holdes fængslet, mens en eventuel ankesag behandles?«

Begrundelse

I en række tilfælde har politiet stillet krav om, at libanesiske asylansøgere fængsles, mens deres eventuelle ankesag behandles.

Spørgeren ønsker oplyst, hvilken lovhjemmel der anvendes i disse sager.

Ifølge udlændingeloven er eventuel fængsling udelukkende tiltænkt personer, hvis identitet ikke er fastslået, og ifølge retsplejeloven forudsættes en række individuelle betingelser opfyldt.